

Výroční zpráva o hospodaření příspěvkové organizace Hřbitovy města Olomouce v roce 2003

Název organizace: Hřbitovy města Olomouce
Adresa: tř. Míru 104, 779 00 Olomouc
Telfax: 585 413 703
E-mail: necropolis.olomouc@quick.cz
www: <http://web.quick.cz/necropolis.olomouc>

Vedení organizace: Ing. Igor Kleiner ředitel
Emilie Kučerová zástupce ředitele

Hřbitovy města Olomouce (HmO) jsou příspěvkovou organizací zřízenou **statutárním městem Olomoucí**, majitelem většiny hřbitovních pozemků, za účelem správy všech olomouckých hřbitovů (Neředín, Nová Ulice, Nedvězí, Slavonín, Nové Sady, Holice, Hodolany, Chválkovice, Svatý Kopeček, Černovír a Chomoutov) o ploše 22,5 ha a za účelem poskytování vybraných služeb v oblasti pohřebnictví. Do země nelze pohřbívat na hřbitovech Hodolany, Černovír a Chomoutov.

Statutární město Olomouc v roce 2003 uvolnilo HmO na provoz a investice částku ve výši 2.500 tis. Kč.

Od 1. 1. 1998 platí nový ceník poplatků za pietní místa, o kterém jsem informoval Radu města Olomouce na jednání 16.12.1997. Podstatné zvýšení cen je dáno jednak novou metodikou výpočtu, která snížila neopodstatněný nepřiměřený cenový rozdíl mezi malými, středními a velkými místy, jednak zpoplatňováním dosud bezplatných nebo jen částečně hrazených služeb, samozřejmě i možnostmi rozpočtu města. Sjednáním nájemní smlouvy k hrobovému místu se dobrovolně začleňujeme do skupiny, která by měla být schopná nést veškeré provozní i přímé investiční náklady údržby, a příspěvek města brala jako doplňkový zdroj pouze pomáhající zkrášlit místa, která neodmyslitelně ke každému lidskému společenství patří, a která nesou obraz jeho kulturní úrovně.

Na výsledcích roku 2003 se podílelo přepočteno 14,0 pracovníků. K minimalizaci mzdových nákladů HmO využívaly možnost zaměstnávat muže absolvujících civilní službu jako náhradu za službu vojenskou (3 pracovníci).

Olomoucké hřbitovy patří mezi místa, na kterých odsouzení vykonávají tresty obecně prospěšných prací. Věřím, že po doladění problémů spojených s vykonáváním trestu za přispění všech spoluorganizátorů (soudy, obce, HmO), dospějeme k požadované efektivitě díla odsouzených. Zatímní zkušenosti s výkony odsouzených spolu s minimálními možnostmi na ně působit mě o výhodnosti jejich nasazení nepřesvědčily, přestože nepochybuji o celospolečenské výhodnosti trestu obecně prospěšných prací.

Vědomi si úzké spojitosti mezi aktuálností evidence nájemců pietních míst a možností zkulturnit místa posledního odpočinku našich předků, také v roce 2003 pracovníci HmO usilovali o nápravu dlouhodobě zanedbávané evidence. Důraz byl kladen zejména na řešení pietních míst s neproplaceným pronájmem a vyhledávání jejich nájemců nebo jejich blízkých

osob prostřednictvím dědických oddělení okresních soudů. Zákon na ochranu osobních údajů platný od 01.07.2000 ale znamená, že správce již není schopen z evidencí obyvatelstva získávat aktuální adresu přestěhovaného uživatele a pokusit se v jeho zájmu zapomnětlivost krátkou cestou napravit. Tato omezení se samozřejmě odráží ve snížené schopnosti správce vybírat uživatelské poplatky a v konečném důsledku se uživatelům jejich opomenutí značně prodraží. HmO nahradily efektivní ale časově velice náročné dohledávání ještě náročnějším vylepováním výzev na hřbová zařízení. Ukazuje se však, že díky různým vtipálkům (snímání výzev, přelepování na jiné hroby) jde o postup s nízkou účinností. Vylepování výzev se provádí především za účelem zlepšení vzhledu hřbitovů vyjasněním vlastnických vztahů k jednotlivým pietním místům. HmO se tímto způsobem snaží přetvořit evidenci našich předků v aktuální evidenci žijících nájemců a umožnit tak jednak rozpouštění rostoucích nákladů na co největší počet pietních míst a také prakticky vyloučit možnost zrušení pietního místa bez vědomí nájemce nebo jeho blízkých. K 31. 12. 2003 bylo z 18 297 obsazených míst 3 245 s neproplacenými poplatky. Pokles míst s neproplacenými poplatky (devět set) oproti 31.12.2002 byl dosažen důsledným oslovováním nájemců za využití od 01.01.2003 v soulad uvedených zákonů o obcích a o pohřebnictví. Předpoklad dosažení standardních hodnot v počtu neproplacených míst, uvedený ve výroční zprávě roku 2002, se naplnil. Zpřístupněním evidence obyvatelstva Magistrátu města Olomouce v listopadu 1998 získaly HmO mocný nástroj k výraznému zkrácení doby mezi oslovením uživatele a platbou uživatelských poplatků. Přijetí zákona na ochranu osobních údajů s účinností od 01. 07. 2000 však získávání osobních údajů povinných osob znemožnilo. Do účinnosti zákona se však HmO podařilo zaktualizovat osobní údaje všech uživatelů pietních míst bydlících v Olomouci podle údajů evidence obyvatelstva k listopadu 1999. Úřad na ochranu osobních údajů však ve svém stanovisku jednoznačně upřednostňuje ochranu osobních údajů a to i za cenu podstatného zvýšení nákladů pro nájemce, který opomene nahlásit správci změnu bydliště. Jediným způsobem jak získat informace o nájemci je podat soudu šesti sty korunami zpoplatněný návrh na vydání platebního rozkazu, který v konečném účtování přijde k tíži nájemce. Pro zapomnětlivého nájemce je postup velmi drahý a pro náš malý tým časově velmi zatěžující a finančně nákladný. Takto nadbytečně spotřebovaný čas bychom raději využili pro práci na projektech přinášejících zlepšený vzhled hřbitovů. Uvítal bych, kdyby se rychleji rozrůstaly řady uživatelů, kteří přicházejí před koncem zaplaceného období toto prodloužit nebo předali jiné pokyny k budoucnosti pietního místa. V roce 2003 jsme přijali 4 250 plateb a vystavili 3 993 dokladů o zaplacení nájmu a služeb s nájmem spojených. Dosáhli jsme nejvyššího výběru poplatků a tržeb za služby v celkové výši **4 585 538,- Kč**.

Odvoz odpadů ukládaných do kontejnerů je smluvně zajištěn u Technických služeb a.s. Problémem je zneužívání kontejnerů občany pro ukládání nejrůznějšího odpadu, zejména na hřbitovech ve Slavoníně, Nových Sadech, Holici, Hodolanech, Svatém Kopečku .

Dlouhodobě budovaná kvalitní technická základna umožnila pracovníkům hřbitovní údržby systematictější celoroční údržbu hřbitovních ploch.

Účetnictví HmO roku 2002 prošlo auditem s výrokem auditora „bez výhrad“. Náklady na audit činily 28 tis.Kč. Výrok auditora pro rok 2003 bude znám až po termínu odevzdání této zprávy.

Děkuji uživatelům i návštěvníkům, kteří naši snahu a změny zaregistrovali. Vaše slova nás těší a věřím, že i při ohlédnutí za letošním rokem zaznamenáte další zlepšení.

Hřbitovy města Olomouce vyrovnaly ztrátu v hospodaření roku 2002 a splnily tak prioritní úkol zadaný zřizovatelem.

Zákon 256/2001 Sb., o pohřebnictví

Po dlouhých letech platnosti problematiku pohřebnictví spíše neřešící vyhlášky 19/1988 Sb. je od 01.01.2002 účinný zákon 256/2001 Sb. o pohřebnictví. Některá jeho ustanovení počítají s přechodnými obdobími v délce až dva roky. Co lze od zákona očekávat? Především se mění dosavadní užívání místa na písemně uzavřenou nájemní smlouvu mezi nájemcem a provozovatelem pohřebiště s oboustranně jasnými vymahatelnými právy a povinnostmi. Výraznou změnou je zákonná povinnost nájemce oznámit správci pohřebiště každé uložení zpopelněných ostatků v urnách, povinnost přiměřené údržby místa. Zákon také pamatuje na zvýšenou ochranu uložených uren a hrobového zařízení. Zákon stanovuje jasný postup pro ukončení nájmu hrobového místa a umožní, aby mnohdy zpustlá a negativně vzhled hřbitovů ovlivňující místa, byla postupně likvidována a převáděna na zatravněné plochy. S ohledem na kolize mezi ustanoveními zákona o pohřebnictví a zákona o obcích mohly být až v roce 2003 Radou města Olomouce schváleny řády pohřebišť a stanoveny zásady pro uzavírání nájemních smluv. Nájemní smlouvy jsou s nájemci uzavírány od 27.10.2003, přičemž předpokládám celkový počet 15 tis.smluv. K 08.03.2004 bylo uzavřeno již 7 223 smluv. K nečekanému výsledku jistě značnou měrou přispěla vysvětlující a připomínající kampaň HmO v regionálním rozhlasovém a televizním vysílání a v Radničních listech. HmO dle §29(4)a zákona o pohřebnictví průběžně zveřejňují výzvy nájemcům hrobových míst, u nichž není HmO známá současná adresa nebo adresa jejich právních nástupců, k uzavření nájemní smlouvy s tím, že pokud nájemní smlouva nebude uzavřena ve lhůtě stanovené zákonem o pohřebnictví, dosavadní užívací právo k místu zaniká i přes zaplacené poplatky.

Internet

Hřbitovy města Olomouce provozují pravidelně měsíčně aktualizované internetové stránky na adrese <http://web.quick.cz/necropolis.olomouc>, na kterých jsou nájemci informováni nejen o způsobu a termínech placení svých hrobových míst. Získají zde informace o HmO, přečtou si řády olomouckých veřejných pohřebišť, vzorovou smlouvu o nájmu hrobového místa, výroční zprávy. **Neznám provozovatele pohřebiště, který by svému nájemci poskytoval informace v tak komplexní a komfortní podobě.** Náklady na stránky nevznikají, protože osobně vykonávám jejich tvorbu a aktualizaci.

Neředín

V roce 2003 HmO provedly nákladem 315 tis.Kč opravu střechy kamenické dílny v SZ části neředínského hřbitova.

Stav oplocení hřbitova v Neředíně je častým důvodem Vaší oprávněné nespokojenosti. Město zahájilo rekonstrukci třídy Míru II.etapa, přičemž jako součást stavby vzniká nové oplocení jižní části hřbitova a potřebné parkoviště za západním oplocením.

HmO disponují technickým řešením pro zchátralou a pro ukládání zpopelněných ostatků nedůstojnou dožitou kolumbární stěnu tvořící západní hranici hřbitova. Řešení počítá s využitím současných standardních nápisových desek. Město pro rok 2004 vyčlenilo finanční prostředky na demolici a následnou novostavbu kolumbární zdi.

Průběžně po souhlasu MmO odboru životního prostředí odstraňujeme dřeviny ohrožující bezpečnost návštěvníků a majetek uživatelů pietních míst. Nakácení se vynaložilo 63 tis.Kč. Konstatuji však, že kompetentní pracovníci odboru životního prostředí některé žádosti o skácení dřevin viditelně poškozujících hrobová zařízení posuzují v neprospěch platících nájemců a upřednostňují celkový vzhled lokality po případném odstranění dřevin. V závislosti na problematice vybraná výsadbová místa nerespektující v čase se rozšiřující nároky na životní prostor dřevin se zamítává rozhodnutí jeví jako velmi nešťastná a jsou zdrojem zbytečných rozporů mezi nájemci a majitelem pozemku. V roce 2003 uznávaná odbornice Ing.Hoferková vypracovala projekt obnovy a nové výsadby dřevin podél páteřních

komunikací neředínského hřbitova včetně řešení vnějšího zeleného pláště lokality. Náklady na projekt činily 80 tis.Kč. Postupná realizace projektu vytvoří předpoklady pro odstraňování přestárlé zeleně rostoucí na nevhodných místech v těsné blízkosti hřbových zařízení.

V letošním roce se dokončily úpravy prostoru německých vojenských hrobů financované německou stranou.

Je provedena inventarizace části inženýrských sítí s důrazem na zmapování, vyhodnocení stavu a rozhodnutí o dalším postupu u století staré hřbitovní kanalizace. Výsledky ukazují, že je nutné hřbitovní kanalizaci vyměnit. Provozuschopná podpovrchová zařízení s perspektivní životností jsou nezbytným předpokladem pro možnost úprav povrchových cest.

Nová Ulice

Běžná celoroční údržba.

Nedvězí

Běžná celoroční údržba. Nákladem 7 tis.Kč se obnovily klempířské prvky na budově márnice. Souběžně se vznikem parkoviště financovaného městem HmO realizovaly projekt vjezdu na hřbitov s náklady 193 tis.Kč.

Slavonín

Běžná celoroční údržba.

Nové Sady

Běžná celoroční údržba. HmO považují za nezbytné opravit oplocení hřbitova ve směru k odkalovacím nádržím ČOV.

Holice

Běžná celoroční údržba. Práce na rozšíření stávajícího hřbitova o urnový háj se souběžným cílem likvidovat zneužívanou skládku hřbitovního odpadu nepokračovaly pro nedostatek finančních prostředků. K MČ Holice nadále požaduje vydláždění páteřních komunikací.

Hodolany

Běžná celoroční údržba.

Systematická činnost a mravenčí úsilí při vyjasnění vlastnických vztahů k hřbovým zařízením umožnila HmO uskutečnit úpravy hřbových skupin hřbitova. Hřbová zařízení nemající nájemce, ale spoluvytvářející vzhled a atmosféru hřbitova byla sepsána a zdokumentována, část jednoduše ošetřena, část zařízení byla po zdokumentování stavu demontována a připravena k převedení na zatravněné plochy. Jen náklady na odvoz demontovaných částí se pohybovaly kolem 50 tis.Kč. Vznikly grafické plány údržby hřbitovních skupin, které se pro údržbu značně nesourodého hřbového pole jeví jako nejlépe vhodné řešení.

HmO považují za nezbytné obnovit rozpadlé části oplocení.

Chválkovice

Běžná celoroční údržba. HmO chtějí volně ukládaný hřbitovní a bohužel i nehřbitovní odpad za hřbitovní zdí nahradit zpevněnou plochou pod kontejner na odpad, nabídnout městu Olomouci převzetí správy nad pozemky vlevo a za hřbitovní zdí při pohledu na vstupní bránu a založit zde stromořadí. Záměrem HmO je i oprava oplocení.

Svatý Kopeček

Běžná celoroční údržba. Náhradou za odstraněné dožitě zdraví a majetek ohrožující topoly byla dokončena obnova zeleně s náklady 22 tis.Kč.

Černovír – občanský

Běžná celoroční údržba. Rekonstrukce hrobky 11HC2 rodiny Sverák – Beutel s náklady 114 tis.Kč.

Černovír – vojenský

V důsledku nedostatku financí se nepodařila realizace ani jednoho stavebního objektu dle projektu z roku 2000. Velmi hodnotná i když veřejnosti méně známá olomoucká lokalita tak byla pouze běžně udržována.

Chomoutov

Běžná celoroční údržba.

Výzva

Vážení spoluobčané, vyzývám Vás k účinné spolupráci při ochraně hrobového příslušenství, vybavení hřbitovů a vysazované zeleně. Je smutné, že i místa posledního odpočinku jsou dnes v zájmu nenechavých spoluobčanů. Buďme vnímaví na dění kolem nás a každý podnikněme našim schopnostem a okamžitým možnostem odpovídající kroky. Hřbitovy ani při nejlepší snaze neuhlídají jen příslušníci městské policie.

Poděkování

HmO děkují za spolupráci, pozornost a podporu primátorovi města Olomouce a jeho náměstkům, členům RmO, odboru koncepce a rozvoje, ekonomickému, investičnímu odboru, jakož i odboru životního prostředí. Děkujeme příslušníkům Městské policie Olomouc za snahu minimalizovat drobné krádeže a zvýšit pocit bezpečnosti návštěvníků hřbitova.